

Innst. S. nr. 132

(1999-2000)

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse av EUs rammeprogram om kultursamarbeid (Kultur 2000) i EØS-avtalen

St.prp. nr. 37 (1999-2000)

Til Stortinget

Sammendrag

Bakgrunn

Kultursamarbeidet med EU er nedfelt i EØS-avtalens protokoll 31 og trådte i kraft 1. juni 1995.

Protokollen åpner for full deltakelse for EFTA/EØS-landene i EUs kulturprogram og andre aktiviteter på kulturområdet.

Det formelle vedtaket i EU om etablering av Kultur 2000-programmet forventes fattet i februar 2000. Programmet er åpent for EFTA/EØS-landenes deltakelse.

Norsk deltakelse i programmet nødvendiggjør bevilgningsvedtak og Stortingets samtykke til deltakelse er nødvendig. For at Norge skal kunne delta i programmet fra starten av, legges det opp til at Stortingets samtykke innhentes før det er truffet beslutning i EØS-komiteen. EØS-komiteens beslutning i denne forbindelse forventes tatt i komiteens møte 31. mars 2000.

EUs kulturprogrammer

Kultur ble introdusert som samarbeidsområde i EU ved Maastricht-traktaten i 1992. EU har ingen felles politikk på kulturområdet, men Fellesskapet bidrar til å fremme kulturelt samarbeid mellom medlemsstatene gjennom ulike program og initiativ.

Med basis i EØS-avtalen har EFTA/EØS-landene siden 1996 deltatt i pilotaktiviteter til kulturprogrammene.

Nærmere om programmet

Kultur 2000-programmet omfatter hele kulturfeltet, dvs. alle kunstarter, andre kulturytringer og kulturvern, inklusive kulturminnevern, som tidligere var omfattet av de opprinnelige kulturprogrammene.

Generelt åpner det nye rammeprogrammet for støtte av mer langvarig karakter, og støtten til hvert enkelt prosjekt vil øke betydelig sammenliknet med de opprinnelige programmene.

Kultur 2000-programmet skal bidra til å fremme et kulturelt samarbeidsområde felles for folkene i Europa.

Det vil bli etablert en Forvaltningskomite med representasjon fra deltakerlandene som skal bistå Kommissjonen i iverksettelsen av programmet. EFTA/EØS-landene vil delta med samme rettigheter og plikter som medlemslandene i komiteens arbeid, med unntak av stemmerett.

Konstitusjonelle forhold

Siden norsk deltakelse vil bli finansiert over en tidsramme på 5 år, må Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning innhentes, jf. Grunnloven § 26 annet ledd.

For å forhindre at Norge forsinker ikrafttredelse av beslutningen og muliggjør EFTA/EØS-deltakelse i programmet så tidlig som mulig, foreslår Regjeringen at Stortingets samtykke innhentes før beslutningen er fattet i EØS-komiteen, som et samtykke til deltakelse i EØS-komiteens beslutning. Det vil da ikke være nødvendig for Norge å ta noe forbehold om konstitusjonelle prosedyrer ved vedtakelsen.

Stortingets EØS-utvalg ble orientert om saken den 25. januar 2000.

Regjeringen vil løpende vurdere behovet for å benytte samme prosedyre i tilsvarende saker slik at ikke forsinkelser i strid med Norges interesser oppstår. Hovedregelen vil imidlertid fortsatt være at sakene legges frem for Stortinget etter beslutning i EØS-komiteen.

Vurdering

Norges deltakelse i EUs kulturprogram med basis i EØS-avtalen, gir aktører i norsk kulturliv en unik mulighet til å lede og delta i transnasjonale kunst- og kulturprosjekter med støtte fra EUs kulturprogram.

Kulturdepartementet mener at Kultur 2000-programmet vil være et viktig incitament til å bidra til at norske kunstnere og kulturaktører kan utvikle og delta i felles kunstneriske og kulturelle prosjekter med kunstnere og kulturarbeidere fra andre europeiske land. Programmet vil også bidra til å fremme mer langsiktige samarbeidsprosjekt gjennom kulturelle nettverk i Europa. Kulturdepartementet ser det som viktig at norske kunstnere og andre aktører i norsk kulturliv aktivt bidrar til utveksling, kommunikasjon og felles nyskaping innen nettverk av europeiske kunstnere og kulturarbeidere. Kulturdepartementet ser at det fortsatt er et betydelig potensiale for å øke interessen for å søke EU-støtte blant norske kulturaktører.

Økonomiske og administrative konsekvenser

EØS-komiteens beslutning vil innebære en forpliktelse for Norge til å bidra økonomisk til programmet.

Med en total kostnadsramme på 167 mill. euro for perioden 2000-2004 for Kultur 2000-programmet vil de norske forpliktelsene i form av finansielt bidrag til EUs kulturprogram øke i forhold til tidligere nivå. Norges kontingent vil tilsvare om lag 1,8 pst. av totalrammen, dvs. omtrent 3 mill. euro over 5 år. I gjennomsnitt anslås utgiftene ved norsk deltakelse i programmet til å bli i størrelsesorden 6-6,5 mill. norske kroner per år. Utgiftene dekkes over Kulturdepartementets budsjett-kapittel 320 post 75.

EØS-komiteens beslutning medfører ikke endringer i norske lover eller forskrifter

Komiteens merknader

Komiteen mener at internasjonalt og europeisk kultursamarbeid er viktig, og at slikt samarbeid vil gi norske aktører en mulighet til å delta i kunst- og kulturprosjekter med støtte fra EUs kulturprogram. Kultur ble et samarbeidsområde i EU ved Maastricht-traktaten i 1992. Siden den tid har det vært enkelte pilotaktiviteter til kulturprogrammer og ordinære programmer som Kaleidoskop, Ariane og Rafael samt prøveprosjekter for Kultur 2000-programmet. Dette er programmer som Norge har hatt fordeler av som bl.a. Nidaros domkirke gjennom Rafaelprogrammet. Den økonomiske siden er 5-årig og Norges bidrag vil variere noe fra år til år i størrelsesorden 6-6,5 mill. norske kroner.

Komiteen har merket seg at dersom den endelige beslutningen i EØS-komiteen avviker fra det foreliggende utkast, vil sakene bli forelagt Stortinget på nytt.

Utenrikskomiteens merknader

Utkast til innstilling ble oversendt utenrikskomiteen i brev av 21. mars 2000 til uttalelse. Utenrikskomiteen meddeler i brev av 23. mars 2000 at komiteen ikke har merknader til utkast til innstilling.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Stortinget samtykker til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse av EUs rammeprogram om kultursamarbeid (Kultur 2000) i EØS-avtalen, i samsvar med St.prp. nr. 37 (1999-2000).

Oslo, i familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, den 23. mars 2000

May-Helen Molvær Grimstad
leder

Per Roar Bredvold
ordfører

Oddbjørg Ausdal Starrfelt
sekretær